

वा० रा०

॥ ५३ ॥

तत्परितारमाह ॥ कृतांतइत्यादि ॥ माद्ववासने माद्ववासनप्रेरणाया एवमाभिपेकानिर्वर्तनप्रेरणाया कृतांतदेवमेवराज्ञां तुरयानिवर्तकादृष्टमवातगड ॥ मत्प्रजाना मरु-
तपरिपालनलाभाभावजनकमदृष्टामोतिस्फुट ॥ द्रष्टव्यः कारणत्वेनद्रष्टव्यः ॥ यत्तु रामस्यनाकृततुरदृष्टदेवामाततन्म मगवतस्तस्यामावात ॥ १५ ॥ तदुपपादयति ॥
कैकेय्याइति ॥ प्रतिपात्तरध्यवसाय. याद कृतांतवाहतस्तत्प्रेरितोऽयभावोमप्रायोनमवेत् ॥ १६ ॥ देवरास्य कैकेय्यामावस्यदेवकारणकत्वास नये तस्या. सहजमाव
माह ॥ जानासीत्यादि ॥ अतरं वैषम्य ॥ भूतपूर्वतस्यावामायसुते भरतोपवा नावरोपोभूतपूर्वस्तस्माद्वैवकृतमेववैषम्यामातिभाव. ॥ १७ ॥ तस्मात्संज्ञित ॥ सोहराम. तुरय.

म० प०

कृतांतएवसौमित्रेद्रष्टव्योमत्प्रवासने ॥ राज्यस्यचवितीर्णस्यपुनरेवनिवर्तने ॥ १५ ॥ कैकेय्या.प्रतिपात्तर्हिकयंस्यान्ममवेदने ॥ य-
दितस्यानभावोयंकृतांतविहितोभवेत् ॥ १६ ॥ जानासिहियथासौम्यनमातृषुममांतरं ॥ भूतपूर्वोवरोपोवातस्यामामायसुतेपवा
॥ १७ ॥ सोभिपेकनिवृत्त्यर्थैःप्रवासार्यैश्चदुर्वचैः ॥ उग्रैर्वाक्यैरहंतस्यानान्यद्वैवात्समर्थये ॥ १८ ॥ कयंप्रकृतिसंपन्नाराजपुत्रातया
गुणा ॥ ब्रूयात्साप्राकृतेवस्त्रामर्त्याड्यंभर्तृसन्निधौ ॥ १९ ॥ यदचित्यंतुतदैवंभूतेष्वपिनहन्यते ॥ व्यक्तंमयिचतस्यांचपतितोर्हावपर्य-
यः ॥ २० ॥

सामान्येनापिनवक्तुंरास्यैः किपुनर्वाच्यं दशरथपत्या कैकेयकन्यया ॥ तादृशैर्वाक्यैराज्ञः कैकेय्याप्रेरणे देवादित्यत्कारणसोहरामोनसमर्थयद-
त्यन्वयः ॥ १८ ॥ तदेवदृढयति ॥ कथमिति ॥ प्रकृतिसंपन्ना सत्त्वप्रकृतियुक्ता तथागुणा प्रागनुभूततादृक्कल्याणगुणा ॥ तत्रापि भर्तृसन्निधौ मर्त्याड्य मर्त्याजजनक
तदेव ॥ मदघमितिपाठेप्ययमेवार्थः ॥ वाक्यंब्रूयात् यदिनदैवप्रेरितेतिभावः ॥ १९ ॥ ननु तदैवकास्त कादृक्केत्यतआह ॥ यादोत ॥ देराकालटात्ततया यदाचित्यदेवाग्व-
धमितिचितयितुमशक्यं तदैवं यद्भूतेषु भूताधिष्ठातृषु ब्रह्मादिष्वपि नहन्यते नप्रतिहृतंभवति ॥ हि अतस्तत्कृतएव तस्या मायच विपर्यय. पुत्रस्यनवात्सल्यापगमरूप.
हस्तगतराज्यभ्रंशरूपश्च पतितः ॥ २० ॥

॥ ५३ ॥